

Pathfinder Bible Experience 2022

Curriculum dla Trenerów

Wstęp

W ramach Pathfinder Bible Experience harcerze i wędrownicy z wielu krajów świata podejmują wyzwanie uczenia się na pamięć wierszy, rozdziałów oraz ksiąg Biblii. PBE jest wspaniałym punktem wyjścia do studiowania Biblii i posiadania zmieniającej życie relacji z Jezusem Chrystusem. Ale zapamiętywanie to dopiero początek...

Poniższy przewodnik został stworzony, aby pomóc harcerzom oraz młodym ludziom zastanowić się, nad tym co mówi Biblia i jakie ma to zastosowanie w ich dzisiejszym życiu. Przewodnik zawiera pomysły, które zespoły mogą wdrożyć, aby wykorzystywać to czego się nauczą w ramach PBE w ich codziennych doświadczeniach w domu, szkole i kościele.

Naszym głównym celem jest widzieć wzrost duchowy młodych ludzi, zarówno poprzez ich codzienne kroczenie z Jezusem, jak również poprzez służbę dla innych.

Ten materiał ma potencjał do tego, aby zrewolucjonizować życie dzieci i młodych ludzi. Pomóżmy im skorzystać z tego potencjału. Użyjmy go. Wyjdźmy ponad czytanie i zapamiętywanie – wejdźmy głębiej. Wejdźmy w zastosowanie tego w naszym życiu i bądźmy gotowi do tego, aby doświadczać zmiany, którą Bóg może uczynić w nich i poprzez nich. Pokażmy harcerzom, że nie muszą tylko zapamiętać Słowo – mogą także nim żyć.

Jak korzystać z tego materiału?

Król Dawid nie miał Biblii, nigdy też nie siadał na wzgórzu czytając nabożne książki. Prawdopodobnie nie potrafił nawet czytać – ale mimo to znał Boga. W zasadzie, większość ludzi, o których możemy przeczytać w Biblii nie potrafiło czytać i pisać, dlatego też uczyli się na pamięć obszernych fragmentów tekstu słuchając recytacji swoich rodziców oraz zapamiętując je dla siebie samych. W Psalmach Dawid wspomina o tym, jak bardzo kocha świątynię i Boże prawo, rozmyślając nad nimi w dzień i nocą.

Najważniejszym fragmentem Pism w starożytnej kulturze żydowskiej jest Szema:

„Słuchaj, Izraelu! Wiekuisty jest naszym Bogiem, Wiekuisty jest jedyny! A będziesz miłował Wiekuistego, Boga twojego całym sercem twoim, i całą duszą twoją, i całą mocą twoją. I niechaj będą słowa te, które przekazuję ci dzisiaj na sercu twoim! I wpajaj je dzieciom twoim, i rozmawiaj o nich, przebywając w domu twoim, i idąc drogą, i kładąc się, i wstając.”

Poprzez udział w Pathfinder Bible Experience harcerze podążają za przykładem starożytnych Izraelitów oraz samego Jezusa. Zapamiętywanie Pisma Świętego utwierdza się w ich umysłach, skąd nikt inny nie może ich im zabrać. Jeśli tylko zapamiętują je, uczyni to dla nich niewiele – muszą pozwolić na to, aby Słowo było ich przewodnikiem, gdy będą kroczyć przez życie każdego dnia.

Ten przewodnik pomoże harcerzom w ich wędrówce ku zrozumieniu Słowa oraz życia nim. Niech Jezus Chrystus obficie pobłogosławi Wam, gdy rozpoczynacie podróż, która sprawi, że Słowo Boże będzie żywą i ważną częścią tego, kim jesteście.

„Poświęć ich w prawdzie twojej; słowo twoje jest prawdą.” Jana 17:17

„Przede wszystkim to wiedźcie, że wszelkie proroctwo Pisma nie podlega dowolnemu wykładowi. Albowiem proroctwo nie przychodziło nigdy z woli ludzkiej, lecz wypowiadali je ludzie Boży, natchnieni Duchem Świętym.” 2 Piotra 1:20-21

„Niebezpieczne jest odwracanie się od Pisma Świętego i czytanie jego świętych stronicy tylko od czasu do czasu... Zwińmy nasz umysł z wysokim zadaniem, jakie postawiono przed nami i studium je z wielkim zainteresowaniem, abyśmy mogli pojąć wielkie boskie prawdy. Ci, którzy to uczynią, zdziwią się znajdując to, co umysł może zyskać. Umysł należy trzymać na wodzy, nie pozwalając mu na błędzenie. Powinno się go ćwiczyć przy pomocy Pisma Świętego i szlachetnych, wzniosłych tematów. Fragmenty Pisma Świętego, nawet całe rozdziały można przywołać sobie na pamięć wtedy, gdy szatan zbliża się ze swoimi pokusami.” E.White - Umysł, charakter, osobowość r. Rozwój umysłu

„Słowo twoje jest pochodnią nogom moim i światłością ścieżkom moim.” Psalm 119:105

Rozdział 1 – Zasady Konkursu

Założenia konkursu

The Pathfinder Bible Experience to konkurs z wiedzy biblijnej organizowany przez Związek Harcerstwa Adventystycznego do etapu krajowego włącznie oraz przez ZHA we współpracy z Sekretariatem Młodzieży przy Wydziale Transeuropejskim KADS na etapie wydziałowym.

Głównymi celami jest zachęcenie młodzieży w wieku 10-18 lat do czytania i studiowania Biblii, rozumienia czytanego tekstu oraz zaangażowanie młodych osób w służbę dla innych. Konkurs stara się przybliżyć młodzież do Jezusa i siebie nawzajem.

Przebieg konkursu

Konkurs jest podzielony na 4 etapy:

1. Etap lokalny – Etap przygotowawczy. Organizatorzy krajowi przygotowują pytania, na które każdy Zespół odpowiada we własnym zakresie, sprawdzając w ten sposób swoją wiedzę i to jak dobrze opanowali zakres materiału do tego momentu. Na tym etapie każdy Zespół przechodzi dalej (żaden Zespół nie odpada). Termin przeprowadzenia etapu: **29 stycznia 2022 r.** Zespoły mogą indywidualnie dopasować ten termin do swoich możliwości.

2. Etap chorągwiany – Etap wstępny. Organizatorzy krajowi przeprowadzą wstępny konkurs wiedzy w formacie online, aby ponownie sprawdzić wiedzę i stan przygotowania Zespołów, a także zapoznać uczestników z systemem przeprowadzenia konkursu na etapie wydziałowym. Każdy zgłoszony Zespół musi wziąć udział w tym etapie konkursu (obecność obowiązkowa). Na tym etapie każdy Zespół przechodzi dalej (żaden Zespół nie odpada). Termin przeprowadzenia etapu: **lutego 2022 r.***

3. Etap krajowy – Etap oficjalny. Organizatorzy krajowi przeprowadzą Konkurs PBE. Preferowanym formatem jest przeprowadzenie konkursu offline w trybie weekendowym, jeśli nie będzie to możliwe z przyczyn niezależnych od organizatorów to konkurs odbędzie się w formacie online. To jest zasadnicza część Konkursu PBE, sprawdzającego wiedzę Zespołów. Każdy zgłoszony Zespół musi wziąć udział w tym etapie konkursu (obecność obowiązkowa). Na tym etapie tylko Zespoły, które zajęły 1. miejsce przechodzą do kolejnego etapu. Termin przeprowadzenia etapu: **marzec 2022 r.***

4. **Etap wydziałowy – Etap oficjalny (zagraniczny).** Organizatorzy wydziałowi we współpracy z organizatorami krajowymi przeprowadzą oficjalną część konkursu w formacie online/offline.** Tylko Zespoły, które zajęły 1. miejsce w poprzednim etapie biorą udział. Termin przeprowadzenia etapu: **kwiecień 2022 r.***

Pytania konkursowe

W edycji PBE 2022 Zespoły będą odpowiadać na pytania z zakresu:

- 2 ksiąg Starego Testamentu: Księga Rut, 1. Księga Królewska – 90% pytań,
- fragmentów Komentarza Biblijnego KADS do wyżej wymienionych ksiąg – 10% pytań.

* **Dokładne daty tych etapów zostaną ogłoszone w październiku.**

** **Format będzie zależny od przepisów epidemiologicznych obowiązujących w krajach Wydziału Transeuropejskiego. Sposób spotkania zostanie ogłoszony w październiku.**

Zespół

Członkowie ZHA oraz młodzież w Zborach KADS może stworzyć Zespół liczący od 2 do 6 osób. Drużyna ZHA, a także Zbór KADS może wydelegować więcej niż 1 zespół. Zaleca się tworzenie jak najbardziej pełnych zespołów, np. 12 osób chętnych, lepiej podzielić na dwa 6-osobowe zespoły niż trzy 4-osobowe zespoły.

Każdy Zespół wyznacza spośród siebie Kapitana oraz Skrybę. Spoza swojego grona Zespół wybiera dorosłego Trenera, który pomaga Zespołowi w przygotowaniach do Konkursu. Dodatkowo każdy Zespół może wyznaczyć jedną (siódmą) osobę jako osobę rezerwową. Po etapie chorągwanym (diecezjalnym) Zespoły nie mogą zmieniać zgłoszonego wcześniej składu.

Jeżeli Drużyna ZHA lub Zbór KADS nie ma wystarczającej ilości chętnych osób do stworzenia Zespołu, zaleca się stworzenie Zespołu z osób, należących do różnych Drużyn/Zborów, pod warunkiem jednak, że osoby tworzące Zespół należą do Drużyn/Zborów w obrębie tej samej Chorągwi (Diecezji).

W razie jakichkolwiek problemów związanych z osobowym stanem Zespołu Trenerzy proszeni są o kontakt z Koordynatorem Konkursu.

Każdy Zespół musi zostać zarejestrowany przez oficjalny formularz zgłoszeniowy, dostępny pod adresem: <https://forms.gle/ZrzoK1VcS8gH2ME48>

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa **1.10.2021 roku.**

Ubiór

W czasie konkursu wszystkie osoby biorące czynny udział oraz obsługa otrzymają harcerski element ubioru, który są zobowiązani nosić na etapie krajowym oraz wydziałowym. W czasie etapu chorągwanego wszystkie osoby po przyrzeczeniu harcerskim są zobowiązani nosić chustę harcerską.

Przebieg Konkursu

Każdy z etapów składa się z 90 pytań podzielonych na dwa bloki. W bloku pierwszym zadane zostanie 45 pytań, a po przerwie w bloku drugim zadanych zostanie pozostałych 45 pytań. Pytania mają różną wartość punktową. Udzielenie prawidłowej odpowiedzi na nie pozwala uzyskać od 1 do 8 punktów. Przed zadaniem pytania zawsze będzie podana wartość punktowa pytania.

Uczestnicy konkursu siadają w swoich Zespołach na wcześniej przygotowanych i oznaczonych, przez organizatorów, miejscach. Wszystkie osoby niebiorące czynnego udziału w konkursie: kadra, goście oraz osoby postronne siadają w wyznaczonym miejscu dla widzów, w oddaleniu za wszystkimi Zespołami.

Każde pytanie zostanie odczytane przez Prowadzącego Konkurs DWUKROTNIE. Dodatkowo każde pytanie będzie zaprezentowane na ogólnodostępnym dla uczestników ekranie. Po zakończeniu drugiego czytania, rozpoczyna się odliczanie czasu na dyskusję w Zespole i zapisanie odpowiedzi na karcie odpowiedzi.

Każdy Zespół ma przydzielonego Opiekuna Zespołu, którym jest osoba pełnoletnia, niezwiązana bezpośrednio z danym Zespołem. Zadaniem Opiekuna jest ocena prawidłowości udzielanych przez Zespół odpowiedzi i przydzielanie za nie odpowiedniej ilości punktów.

Kapitan Zespołu oddaje kartę z odpowiedzią Opiekunowi. Po oddaniu karty z odpowiedzią nie ma już możliwości skorygowania już zapisanej odpowiedzi.

W zależności od wartości punktowej pytania, dostępny czas na udzielenie na nie odpowiedzi jest różny.

Czas na odpowiedź w zależności od punktacji pytania:

Pytanie za 1 i 2 punkty – czas 30 sekund

Pytanie za 3, 4 i 5 punktów – czas 45 sekund

Pytanie za 6, 7 i 8 punktów – czas 60 sekund

Sędzia techniczny (osoba odpowiedzialna za odmierzanie czasu na odpowiedzi), za każdym razem wyraźnie zaznacza (odlicza) pozostałe 10 sekund do końca czasu. Po odliczeniu odpowiedniej do danego pytania ilości czasu, zegar zostaje zatrzymany, co jest jednoznaczne z zakończeniem składania kart odpowiedzi do Opiekunów Zespołów lub udzielenia odpowiedzi w formacie online. Po zakończeniu odliczania każdy Opiekun Zespołu podnosi rękę do góry z kartą odpowiedzi lub bez niej, na znak gotowości do odczytania poprawnej odpowiedzi na pytanie. Zespoły, które nie odpowiedziały na pytanie lub nie zdążyły w wyznaczonym czasie oddać karty odpowiedzi Opiekunowi nie otrzymują punktów za dane pytanie, a karta z odpowiedzią nieoddaną lub oddaną po czasie, zostaje skreślona.

Kiedy wszyscy Opiekunowie Zespołów podniosą rękę, wyrażając gotowość do odczytania prawidłowej odpowiedzi, Prowadzący konkurs czyta możliwie najlepszą i najlepiej potwierdzoną cytatami odpowiedź, która także wyświetlana jest na ogólnodostępnym dla uczestników ekranie.

W trakcie przerwy pomiędzy blokami, Zespół może dokonać zmiany w składzie Zespołu. Każdy Zespół może wymienić jedną osobę, która wcześniej brała udział, na jedną osobę rezerwową, wpisaną do formularza zgłoszeniowego przed konkursem.

Ocenianie i nagradzanie

Po każdym pytaniu Opiekunowie zespołów porównują udzieloną odpowiedź z prawidłową odpowiedzią wyświetlaną przez organizatorów i odpowiednio wpisują zdobyte punkty za dane pytanie na karcie Zespołu. Punktowane są prawidłowe oraz częściowo prawidłowe odpowiedzi. Nie ma punktów połówkowych.

W przypadku, gdy Zespół nie zgadza się z ilością punktów uzyskanych za udzieloną odpowiedź, zespół przez Kapitana ma prawo zgłoszenia „Sprawdzenia” odpowiedzi. Opiekun zespołu przekazuje kartę

z odpowiedzią Komitetowi Sędziowskiemu, który po zapoznaniu się z odpowiedzią podejmuje decyzję o tym czy ilość uzyskanych punktów za tą odpowiedź została prawidłowo przydzielona czy nie. W przypadku korekty, odpowiednia ilość punktów zostaje skorygowana na karcie Zespołu. Decyzja Komitetu Sędziowskiego jest ostateczna. Komitet Sędziowski może odebrać prawo do sprawdzenia, jeśli Zespół będzie nadużywał tego prawa, utrudniając przeprowadzenie konkursu.

Każdy Zespół zdobywa punkty na swoje konto. Punktacja ogólna nie będzie przeliczana na Drużyny czy Zbory, do których należą członkowie Zespołów.

Każdy Zespół, który poprawnie udzieli odpowiedzi w danym zakresie punktowym, ma możliwość zajęcia odpowiednio I, II lub III Miejsca w danym etapie PBE.

Zakresy punktowe dla poszczególnych miejsc:

I Miejsce – 100%-90% najwyższego wyniku uzyskanego na danym etapie

II Miejsce – 89%- 80% najwyższego wyniku uzyskanego na danym etapie

III Miejsce – poniżej 80% najwyższego wyniku uzyskanego na danym etapie

Każdy Zespół po zakończeniu Konkursu otrzyma Dyplom uczestnictwa w Konkursie, a każdy z jego członków (w tym również Trener Zespołu) pamiątkową przypinkę. W konkursie przewidziane są również nagrody dodatkowe:

I Miejsce – kilkudniowa wycieczka w terminie letnio - jesiennym (destynacja uzależniona od obowiązujących przepisów, termin uzgodniony ze zwycięskimi zespołami)

II, III Miejsce – nagrody rzeczowe odpowiednie do zajętego miejsca

Dyskwalifikacja

Dyskwalifikacja może dotyczyć pojedynczego uczestnika lub całego zespołu. W przypadku, gdy osoba rażąco łamie zasady regulaminu konkursu, nie stosuje się do zasad ubioru lub uczestniczy w konkursie nie będąc zgłoszonym wcześniej członkiem zespołu, może zostać zdyskwalifikowana z dalszego udziału w konkursie, a jej wcześniejsze osiągnięcia w danej edycji zostają unieważnione.

Powodem dyskwalifikacji całego zespołu może być korzystanie z niedozwolonych urządzeń, przez któregokolwiek z członków zespołu, podczas trwania konkursu, konsultowanie się czy jakakolwiek inna forma kontaktowania się z innymi zespołami, a także osobami nie biorącymi czynnie udziału w konkursie, a także korzystanie z oficjalnych pytań konkursowych,

udostępnionych przez inne osoby, przed rozpoczęciem konkursu. Dyskwalifikacja zespołu, wyklucza jego dalszy udział w konkursie, a jego wcześniejsze osiągnięcia w danej edycji zostają unieważnione.

Każdy z uczestników przed rozpoczęciem etapu konkursu musi podpisać „Oświadczenie o Integralności”, w którym oświadcza, że nie miał wcześniejszego dostępu do zestawu oficjalnych pytań.

Uwagi i kontakt

W razie jakichkolwiek pytań lub uwag przed i po konkursie prosimy Trenerów o kontakt z Koordynatorem Konkursu.

Kontakt: Dh Patrycja Strońska, e-mail: zha@zha.org.pl

Rozdział 2 – Pytania konkursowe

Pytania są tworzone na podstawie Biblii w przekładzie warszawskim (ok. 90% pytań) oraz Komentarza Biblijnego Kościoła ADS (mniej niż 10% pytań). Każdy zespół otrzyma od nas dostęp do wybranych rozdziałów ww. Komentarza. Poziom trudności pytań wzrasta wraz z kolejnym etapem.

Pytania są punktowane od 1 do 8 pkt. Od ilości punktów, które można zdobyć za poprawną odpowiedź zależy również czas przeznaczony na odpowiedź:

1 pkt. = 25 sek.

2 pkt. = 30 sek.

3 pkt. = 35 sek.

4 pkt. = 40 sek.

5 pkt. = 45 sek.

6 pkt. = 50 sek.

7 pkt. = 55 sek.

8 pkt. = 60 sek.

Jakich rodzajów pytań można się spodziewać?

- Pytania nie łączą się ze sobą oraz są skonstruowane w ten sposób, aby można było odpowiadać na nie indywidualnie.
- Większość z nich wymaga odpowiedzi w formie pojedynczego słowa lub krótkiego wyrażenia.
- Nie pojawiają się pytania wielokrotnego wyboru.

- Występuje ograniczona ilość pytań prawda-fałsz.
- Pytania zawsze powinny zawierać odnośniki do wersetów.
- Wszystkie pytania są przygotowywane tak, aby były zgodne z zasadami wiary KADS.

Przykładowe pytania:

a. Pytanie z krótką odpowiedzią

- (1 pkt.) Ekd. 10:10, Kto powstał i rzekł ludziom, że popełnili wiarołomstwo i pojęli obcoplemienne żony, pomnażając winę Izraela?

Odp. Ezdrasz.

- (2 pkt.) Neh. 13:28 Czym zięciem został jeden z synów Jojady, syna arcykapłana? Podaj jego pełne imię.

Odp. Choronita Sanballat.

b. Pytanie z odpowiedzią w postaci krótkiego wyrażenia

- (4 pkt.) Neh. 10:35-37 Pierwociny z czego miały być sprowadzane do świątyni Pana, do kapłanów tam służących?

Odp. Pierworodnych synów, pierwrodne bydło, pierwociny naszej ziemi, pierwociny owocu drzew.

- (3 pkt.) Neh. 5:18, Co każdego dnia przypadało Nehemiaszowi, poza bukłakami z winem? Bądź precyzyjny w swojej odpowiedzi.

Odp. Jeden wół, sześć doborowych owiec, drób.

- (6 pkt.) Neh. 9:8 Czyją ziemię Bóg dał jego (Abrahama) potomkom?

Odp. Kananejczyka, Chetejczyka, Amorejczyka, Peryzyczyka, Jebuzejczyka, Giryzyczyka.

c. Pytanie o treść wersetu biblijnego

- (1 pkt.) Oz. 6:6, Czego Pan chce bardziej niż całopaleń? Bądź precyzyjny w swojej odpowiedzi.

Odp. Poznania Boga.

- (1 pkt.) Oz. 4:7 O czym mówi Pan, że dzieje tego więcej, im więcej jest ich (Mojego ludu)? Bądź precyzyjny w swojej odpowiedzi.

Odp. Więcej grzeszą przeciwko mnie.

d. Pytanie o treść Komentarza Biblijnego

- (1 pkt.) Komentarz Biblijny, Do czego Amos chciał przyprowadzić Boży lud?

Odp. Do skruchy.

- (1 pkt.) Komentarz Biblijny, Na kogo spadnie straszliwa zemsta malowana w najciemniejszych barwach przez Ozeasa, jeśli wytrwają na swoich złych drogach? Bądź precyzyjny w swojej odpowiedzi.

Odp. Izrael.

e. Pytanie z uzupełnieniem luk

- (2 pkt.) Oz. 8:14 Uzupełnij luki: “Również Juda zbudował wiele _____”

Odp. Miast obronnych.

- (1 pkt.) Jon. 4:4, Uzupełnij luki: “Czy to słuszne, tak się _____?”

Odp. Gniewać.

f. Pytanie prawda – fałsz

- (1 pt) Ezd. 8:21, Prawda – Fałsz, Ezdrasz zarządził święto nad rzeką Ahawa?

Odp. Fałsz (zarządził post)

- (1 pkt.) Neh. 6:17 Prawda – Fałsz, W tym czasie wielu przedniejszych z Judy wysyłało pierwociny ze swoich owoców Tobiaszowi?

Odp. Fałsz (wysyłano mu listy).

Rozdział 3 – Przygotowania

Decyzja o uczestnictwie

Decyzja o uczestnictwie w PBE nie powinna zostać podjęta pochopnie na tzw. ostatnią chwilę. Aby cel wydarzenia był spełniony, harcerze potrzebują poważnie zaangażować się w studium Biblii. Oznacza to wczesny start przygotowań oraz ich solidność.

Wrzesień to miesiąc, w którym PBE powinno zostać wypromowane, a potencjalni uczestnicy zachęteni do wzięcia udziału w nim. Studium Biblii powinno zostać rozpoczęte wkrótce po tym. Kadra drużyny może wybierać fragmenty będące zakresem konkursu jako tematy nabożeństw podczas zbiórek, wydarzeń lub innych aktywności, aby poprzez nie utrwaląc treści, jak również łączyć harcerzy nieuczestniczących w konkursie z tymi, którzy się do niego przygotowują.

Ćwiczenie umiejętności odpowiadania na pytanie

Podczas miesięcy jesiennych, różne osoby (pastor, nauczyciele, liderzy Szkoły Sobotniej, rodzice oraz członkowie zboru) mogą przygotowywać pytania dotyczące tekstów biblijnych oraz fragmentów Komentarza Biblijnego. Można również wymieniać się przygotowanymi pytaniami z innymi drużynami.

Pytania nie mogą łączyć się ze sobą oraz powinny być skonstruowane w taki sposób, aby można było odpowiadać na nie indywidualnie. Większość z nich powinna wymagać odpowiedzi w formie pojedynczego słowa lub krótkiego wyrażenia. W konkursie nie pojawiają się pytania wielokrotnego wyboru oraz występuje ograniczona ilość pytań prawda-fałsz. Pytania zawsze powinny zawierać odnośniki do wersetów.

Czytanie oraz zapamiętywanie

Każdy członek zespołu powinien przeczytać cały zakres tekstów kilkakrotnie. Niektórzy uważają za pomocne rozbić tekst na mniejsze fragmenty i skupienie się na mniejszych partiach tekstu, tak aby w zespole było po dwóch specjalistów do 1/3 części materiału. Jednocześnie należy się upewnić, że każda osoba zapoznała się również z całością materiału.

Wiek harcerski, umożliwia dzieciom i młodzieży zostanie mistrzami zapamiętywania. Chociaż wymaga to sporo pracy, jest to również niezwykle efektywna metoda przygotowań do wyzwania.

Uczenie się poprzez słuchanie

Biblia w przekładzie warszawskim jest dostępna w formie audio na kasetach, płytach CD, stronach internetowych oraz jako cyfrowe pliki do pobrania. Słuchanie czytanego tekstu może usprawnić zdolności przypominania sobie tekstu. Audiobooki mogą być odtwarzane w środkach transportu podczas podróży na miejsce obozowiska, jako nabożeństwo lub nawet na słuchawkach podczas wykonywania codziennych obowiązków.

Drużyny mogą stworzyć również swoje własne nagrania czytanego tekstu Biblii oraz dzielić się nimi pomiędzy członkami zespołu.

Dostępne są również słuchowiska (udramatyzowane audiowersje tekstu). Te sprawiają, że tekst staje się jeszcze bardziej ciekawy, co pomaga harcerzom odtwarzać sobie w myślach scenkę, gdy usłyszą pytanie.

Źródła Biblii warszawskiej w formie audio:

- <http://biblia-online.pl/BibliaAudio/Warszawska>
- [youtube.com](https://www.youtube.com)

Ćwiczenie poprzez uczestnictwo w pozorowanym wydarzeniu

W grudniu oraz styczniu, warto jest zapewnić zespołom możliwość ćwiczenia z jednoczesnym wprowadzeniem elementu konkurencji z innymi zespołami z drużyny lub z zespołami utworzonymi z członków zboru. Harcerze powinni również spróbować swoich sił w odpowiadaniu na pytania

w formie pisemnej, wówczas można zauważyć, że niektóre osoby będą bardziej zręczne w tym niż inne. Można również zaprosić inne drużyny do organizacji wspólnych wydarzeń, które mogłyby służyć przygotowaniom, aby wzajemnie się motywować. W ten sposób można dzielić się przygotowanymi przez drużyny pytaniami oraz poczuć jak będzie wyglądać prawdziwy konkurs.

Częstość spotkań

Jeśli zespół szczerze chciałby osiągnąć powodzenie, musi poświęcić przygotowaniom więcej niż kilka minut podczas cotygodniowej zbiórki. Większość najlepszych zespołów będzie potrzebowało, aby spotykać się na kilka godzin w ciągu tygodnia jesienią. W styczniu oraz lutym będą to 2-3 spotkania w ciągu tygodnia. Jeśli zespoły będą aspirowały do zajęcia pierwszego miejsca w kolejnych etapach, będą potrzebować kilku spotkań w tygodniu.

Inne kreatywne pomysły

- Zachęć zespół lub całą drużynę do czytania wyznaczonych fragmentów Biblii podczas osobistych oraz rodzinnych nabożeństw.
- Poproś nauczycieli szkoły sobotniej, aby podczas lekcji wybierali gry lub aktywności, które będą dotyczyły wyznaczonych fragmentów.
- Przeprowadź próbny konkurs w swoim zborze.

Jeszcze więcej pomysłów...

- Krzyżówki, rebusy, łamigłówki...
- Wspólne odgrywanie scenek biblijnych,
- Zabawa w czółko z hasłami pochodzącymi z ksiąg, które studiujemy,
- Kalambury z hasłami pochodzącymi z ksiąg, które studiujemy,
- Zrobienie fiszek z wersetami biblijnymi,
- Układanie wersetów biblijnych z pociętych słów,
- Tworzenie map myśli,
- Skorzystanie z internetowych platform do układania quizów: Kahoot, Quizizz, Quizlet, Wordwall...
- Zorganizowanie mini konkursów w formie teleturniejów: 1 z 10, Milionerzy...

Materiały od Organizatorów

Na stronie zha.org.pl ukażą się materiały, które pomogą Zespołom utrwalić zdobytą wiedzę lub pomóc sobie ją nabyć. Znajdziesz tam m.in.:

- Krzyżówki do każdego rozdziału obu ksiąg konkursowych,

- Fiszki zawierające 9 najbardziej charakterystycznych wersetów z każdego rozdziału do nauki wersetów biblijnych na pamięć,
- Linki do interaktywnych internetowych zadań dotyczących treści ksiąg,
- Treść Komentarza Biblijnego KADS,
- Plan Czytania zawierający podział rozdziałów ksiąg na odpowiednie tygodnie oraz przykładowe pytania systematyzujące przeczytaną treść,
- Grę planszową gotową do wydruku,
- Konspekt gry terenowej o tematyce wydarzeń przedstawionych w Księdze Konkursowej
- I inne...

Wybór Zespołu

W pewnym momencie, pod koniec jesieni, Trenerzy w porozumieniu z kadrą drużyny oraz zainteresowanymi harcerzami będą musieli ustalić który zespół/y będą uczestniczyć w konkursie.

Słowo na koniec

Podczas prowadzenia harcerzy poprzez PBE, upewnij się, że robisz to w sposób przyjemny i ciekawy. Studium Słowa jest poważną kwestią, ale apodyktyczność i negatywne usposobienie, może odebrać błogosławieństw płynących z tego wydarzenia.

Rozdział 4 – Wskazówki metodologiczne

Jak efektywnie pomóc dziecku w pokochaniu Jezusa oraz nauce Jego prawd, które są zawarte w Jego księdze? Wskażę Ci kilka prostych kroków.

Po pierwsze, ważne jest byś Ty sam był dobrym przykładem i swoim postępowaniem dał dziecku dobry przykład, to znaczy pokaż swoją własną miłość i szacunek do Słowa Bożego. Odnos się z szacunkiem do Biblii, nie traktuj jej jak podręcznika którego używasz tylko w sobotę idąc na nabożeństwo. Pamiętaj by księgę tę nie wkładać między inne mało znaczące książki, w stosunku do Biblii, która zawiera dużo cennych rad, obietnic i historii. Sam pokaż ile daje Tobie studiowanie Słowa Bożego i dziel się tym co przeczytałeś ze swoją rodziną i przyjaciółmi. Podczas napotkanych trudności, wraz z dziećmi sięgnijcie do Biblii.

Po drugie, łącz nauczanie Biblii ze swoją miłością i troską. Co to oznacza? Wspomnienia z dzieciństwa zapewniają trwałe skojarzenia miłości rodziców z miłością Bożą.

Niech czas poświęcony nauce Biblii będzie szczególnym czasem. Czytajcie fragmentami daną księgę, jeśli są w nich słowa lub zwroty niezrozumiałe dla dziecka poświęć kilka chwil aby je

wytłumaczyć lub aby dziecko samo potrafiło znaleźć wytłumaczenie danego słowa lub zwrotu dzięki temu rozwinie swój zasób słownictwa oraz zapamięta dany fragment. Korzystaj z przekładu współczesnego, który jest bliższy naszemu słownictwu.

Po trzecie, spraw, by uczenie się Biblii było przyjemne i interesujące. Celem rodzica bądź nauczyciela jest stworzenie jak największej ilości wspomnień, które są związane ze Słowem Bożym. Do tego możesz wykorzystać gry biblijne, teatrzyk - odgrywanie historii biblijnych, słuchanie słuchowisk biblijnych, oglądanie filmów lub wszelkich wizualizacji, wszystkie te metody są po to, by utrwalić

to co zostało przeczytane w Biblii oraz by czas nauki Biblii był dobrym czasem i wyczekiwany przez dzieci. Ważne do przypomnienia jest również to, by dostosować wyżej wymienione aktywności do wieku i zapotrzebowania dziecka.

Po czwarte, nauczaj przez zdobywanie wiedzy, uczucia i działanie. Zadania rozwojowe opisane poniżej są na etapie początkowym dostosowanym do potrzeb i wieku dziecka. Oczywiście, wiedza ta zostaje pogłębiona wraz z wiekiem dziecka, co zaowocuje coraz większą więzią między nauczycielem, a dzieckiem oraz dzieckiem, a Bogiem.

Studiowanie Biblii – zadania rozwojowe dla dzieci:

1. Rozumienie powodu spisania Biblii;
2. Poznanie postaci biblijnych jako przyjaciół i szanowanych bohaterów;
3. Radość z czytania Biblii;
4. Szukanie pomocy w Biblii w codziennym życiu;
5. Zapamiętywanie ważnych wersetów biblijnych;
6. Rozumienie sposobów spisania Biblijnych;
7. Nauka o życiu ludzi w czasach biblijnych;
8. Znajomość i przyjęcie podstawowych doktryn Kościoła Adventystów Dnia Siódmego jako własnych przekonań;
9. Rozpoczęcie nauki o historii Biblii i jej prorocत्वach.

Po piąte nauczaj zapamiętywania ważnych wersetów biblijnych. Gdy dziecko zapamiętuje teksty biblijne lub poznaje historię biblijną to gromadzi wiedzę biblijną, lecz liczy się coś więcej! Liczy się czynna odpowiedź na Boże Słowo i wykorzystywanie nauczonych tekstów biblijnych w życiu codziennym lub podążanie za przykładem postaci biblijnej w podejmowaniu trudnych decyzji w swoim życiu. Ważne jest by pamiętać aby nauka tekstów lub historii biblijnych odbywała się przy pozytywnej postawie i odczuciach dziecka, ponieważ często od tego zależy ich wykorzystanie w dalszym życiu.

Dziecko chętniej zareaguje na nauki biblijne, gdy będziemy podkreślać pozytywne zasady, aniżeli atakować złe nawyki.

Przykładowe zasady i metody nauczania Biblii

- Nauczaj w prosty sposób i nie używaj trudnych słów.
- Przynaczaj biblijne argumenty przemawiające za wiarą.
- Wykorzystuj pomoce audiowizualne.
- Pozwól dziecku opowiedzieć swoimi słowami to, czego się nauczyło.
- Wykorzystuj opowiadania, ilustracje i rekwizyty,
- Nauczaj w radosnym i spokojnym duchu.
- Odnos Biblię do ich zainteresowań.
- Bądź przykładem swoich nauk.
- Pomagaj dziecku zastosować poznane nauki w swoim życiu.

Po szóste, nadaj życia historiom biblijnym. We wczesnym wieku dzieci w naturalny sposób przypisują Panu Bogu cechy ludzkie. Z wielką łatwością przychodzi im wcielenie się w inną postać, można więc to wykorzystać. Jest wiele sposobów by to zrobić, np. zróbcie teatrzyk, który przedstawicie na nabożeństwie, zagrajcie w kalambury w domu, na religii lub na szkółce dla dzieci. Możecie mieć np. jakiś rekwizyt ułatwiający utożsamienie się z daną postacią ale nie jest to konieczne. Wchodzenie w uczucia ludzi z Biblii sprawia, że Słowo Boże ożywa. Możesz także używać innych metod takich jak:

- malowanie farbami lub rysowanie kredkami postaci biblijnych lub miejsca związanego z konkretną postacią;
- dla starszych dzieci opowiadanie historii starożytnych oraz ciekawostek z tamtej kultury nawiązując do Biblii;
- studiowanie kwartalnika szkoły sobotniej oraz analiza zawartego w nim tematu.

Każdą z tych metod należy dopasować do percepcji, potrzeb i wieku dziecka.

Siódmym ważnym aspektem w przybliżeniu dzieci do Jezusa jest uczenie dziecka korzystania z materiałów pomocniczych do studiowania Biblii. Tak jak nauka umiejętności korzystania i posługiwania się Pismem Świętym tak samo ważne jest by dzieci potrafiły korzystać ze źródeł pomocniczych. Jeśli nie potrafią zrozumieć danego zagadnienia lub słowa, to ważne by chciały sięgnąć np. do konkordancji lub książek o danym zagadnieniu. Pomoże im to poszerzyć swoją wiedzę oraz wzmocni ich samodzielność.

Po ósme nadawaj Biblii osobisty charakter, jeżeli Biblia ma trafić do dziecka, musi mieć dla niego osobiste znaczenie.

- łącz Biblię z zainteresowaniami dziecka, jeżeli dziecko interesuje się zwierzętami, to znajdź historie biblijne w których występują zwierzęta np. Arka Noego czy zaginiona owieczka;
- odnoś Biblię do potrzeb swojego dziecka, pomóż dziecku odnaleźć w Biblii postać, która miała podobne problemy, żeby mogła odnaleźć w sobie siłę i wsparcie w Piśmie Świętym;

- zwracaj się do Biblii po wskazówki w trudnych sytuacjach, znajdźcie razem w Piśmie Świętym tekst mówiący o tym, co należy zrobić w danej sytuacji, w której znajduje się dziecko.

Jak nauczać Biblii?

1. Pokaż swoją własną miłość i szacunek do Słowa Bożego.
2. Łącz nauczanie Biblii ze swoją miłością i troską.
3. Spraw, by uczenie się Biblii było przyjemne i interesujące.
4. Nauczaj przez zdobywanie wiedzy, uczucia i działanie.
5. Przygotuj plan zapamiętywania Pisma Świętego. Niech będzie dla dziecka przyjemnością.
6. Nadaj życia historiom biblijnym.
7. Ucz swoje dziecko wykorzystać materiały pomocnicze do studiowania Biblii.
8. Nadawaj Biblii osobisty charakter.

Autorzy

Materiał powstał na podstawie opracowań przygotowanych przez Organizatorów PBE oraz tłumaczeń poniższych źródeł:

- „How to Guide Pathfinder Bible Experience” - North American Division Youth Ministries Department
- „Jak pomóc dziecku naprawdę pokochać Jezusa” r.8 – Donna Habenicht,

W materiale wykorzystano również logo PBE autorstwa Ornan ‘a Anthony’ego.

Tłumaczenie i opracowanie: Ewelina Czarnecka, Patrycja Strońska, Daniel Hubczyk, Paweł Szklorz.

